

عنوان مقاله:

آسیبشناسی و تحلیل محتوای کتابهای تاریخ زبان فارسی در پرتو الگوی هیجامد

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات زبان و ترجمه، دوره 54، شماره 2 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 34

نویسندگان:

زهرا جهانی - گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

شیمای ابراهیمی - گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

سمیرا بامشکی - گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

خلاصه مقاله:

در کتابهای درسی تاریخ زبان فارسی آنچه اهمیت دارد، انتقال دانش به دانشجویان است و باوجودآنکه توجه به نیازهای مرتبط با یادگیری مخاطبان و ویژگیهای شخصیتی آنان در تهیه و تدوین این کتابها اهمیت زیادی دارد، در بسیاری از موارد نادیده گرفته میشود. ازجمله این نیازها که باید به آنها توجه داشت، هیجانات و حواس دانشجویان و تاثیر زیادی است که این مولفههای روانشناختی در یادگیری آنان دارد. الگوی «هیجامد» برگرفته از دو واژه «هیجان» و «بسامد» است که به هیجانات حاصل از استفاده از حواس در فرایند یادگیری توجه دارد و سه مرحله هیچآگاهی (تهی)، بروناآگاهی (شنیداری، دیداری و لمسی حرکتی) و دروناآگاهی (درونی و جامع) را شامل میشود. در پژوهش حاضر بهمنظور کیفیتبخشی محتوای کتابهای تاریخ زبان فارسی، ۵ کتاب تاریخ زبان فارسی مطرح در سطح دانشگاهی شامل کتابهای تاریخ زبان فارسی (خانلری)، تاریخ زبان فارسی (ابوالقاسمی)، تاریخ مختصر زبان فارسی (ابوالقاسمی)، تاریخ زبان فارسی (باقری) و تاریخ زبانهای ایرانی (رضایی باغ بیدی) با استفاده از سیاهه محققساخته بر اساس الگوی هیجامد مورد تحلیل و ارزیابی قرار گرفت و بهمنظور مقایسه سطوح مختلف هیجامد در این کتابها، دادههای گردآوریشده با استفاده از آزمون «خیدو» تحلیل شدند. نتایج حاصل، حکایت از آن دارد که تفاوت معناداری میان بهرهگیری از الگوی هیجامد در کتابهای تاریخ زبان فارسی وجود دارد و از این منظر میتوان کتابهای تاریخ زبان فارسی را آسیبشناسی کرده و به نتایج قابلتوجهی در بازنگری این کتابها دست یافت. به نظر میرسد بهرهگیری از این الگو در تهیه و تدوین منابع آموزشی تاریخ زبان فارسی، یادگیری آسان و سریعتری را برای مخاطبان رقم بزند و با درگیری هیجانات و حواس آنان در حین یادگیری مطالب بهتر در حافظه بلندمدت دانشجویان ثبت شود.

کلمات کلیدی:

آسیبشناسی، تحلیل محتوا، تاریخ زبان فارسی، هیجامد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1189314>

